

Szerkesztőségi iroda:
Rimaszombat, Losonezi-utca 24
sz. a. Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden köz-
lemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fo-
gadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:
R-szombat, Losonezi-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadó-hivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetmény-, nyiltér- és
felszólamlások.

Hirdetési díj:
Egy négy hasábos petsor tér-
fogata . . . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:
Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönb minden hazai postahivatal. — Az előfizetéseket legzélszerűbben posta-
utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

A mi iparos ifjaink.

Az ember társadalmi állását azon munkakör határozza meg rendesen, melyen működik s a melyet a haladás e korában folyton tökélyesbíteni kell, ha a rohanó idővel lépést akar tartani, — hogy egyrészt tisztességesen megéljen munkája után, másrészt pedig ne maradjon azon korlátoltságban, mit rendesen azoknál tapasztalunk, kik oly pályára lépnek, melyhez sem elég képzettségük, sem pedig hivatásuk nincs.

Az emberi társadalom egyik kiváló osztályát képezi ősidőktől fogva az iparos osztály, melynek egyes körei helyi-vel-közzel különös kiváltságokkal lettek koronkint felruházva az egyes uralkodók által.

Csak hogy, míg a foglalkozás egyrésztől megmutatta a határvonalat az iparosnak, melyen működnie kell: úgy az elnyert kiváltságok némi elkülönítő vonalat vontak az egyes iparkörök közé, melynek előnyei csak kis mérvben, hátrányai pedig általánosan érezhetők voltak. Ugyanis miként a nemes a nemnemeset lenézte, épen úgy nézte le a kiváltságosabb iparososztályt azon társait, melyek ily kiváltságokkal nem bírtak s rendesen a timár, ötvös vagy, fegyverkovácsok, mint a mely czehek nemesek, katonák, stb. számára gyártották fel a kívánt anyagot, bizonyos előnyt igényeltek, sőt tiszteletet követeltek maguknak azok részéről, kik csak a mindennapi szükséglet fedezéséről gondoskodtak. Így az u. n. iparos osztályt bizonyos csoportokra osztá, melyek a helyett, hogy egymást támogatva vitték volna elé az ipart s a társulás által szellemileg is tágabb körben képezték volna az iparost, elkülöníté őket egymástól s mindenik kört hagyta magában mozogni a nélkül, hogy a többieket, — ha csak érdekei nem úgy kívánták, — kellő figyelmére méltatta volna.

Ezen veszélyes tünetet felismerték az ország vezérférfiai, felismerte maga az iparos-osztály s reá jött azon eszmére, hogy egyik ipar-ágnak tökélyesbíteni kell a másikat s egyes iparosnak, ki talán képzetesebb, tanítania kell azt, ki részint a körülmények folytán, részint önhibája miatt társaitól nemcsak a mesterségben, de talán a műveltségben is hátrább maradt, s le kell rontani a válaszfalat, melyet az u. n. czéhrendszer az iparos és iparos közé emelt.

Igaz, hogy mint minden újításnak, úgy ennek is voltak és vannak ellenségei, vannak közönyös szemlelői, de vannak bajnokai is, kik átlátják, hogy

egyesülésben van az erő s hogy egymást támogatva erős leend az iparos-osztály.

De nemesak ezeket látták át, hanem azt is, hogy az időfolyásával lépést kell tartani, — hogy jelenben bármelyik iparos pálya sokkal több előismeretet igényel, mind eddig, s hogy az iparos-osztálynak szellemi szükségletei is sokkal nagyobbak manapság, mint tiz évvel eelbb, s hogy az iparos-osztály tagjainak is folyton tökélyesbíteniök kell magukat, ha elmaradni nem akarnak.

S míg az egyes ipar-ágak tökéletesebbé tételé s a tökéletesebb és czélszerűbb iparág meghonosítása, megismertése és terjesztése az iparkamrák feladata; addig a szellemi előhaladás maguknak az egyes iparosoknak hatáskörébe tartozik s minden iparos, ki az erre kínálkozó alkalmat könyelműen elsiklani engedi maga mellett, a helyett, hogy azt megragadná: önmaga ellen követi el a legnagyobb hibát.

S hogy e hibába minél kevesebb eshessék iparos-társaink közül különösen a városokban, hol nagyobb számmal vannak képviselve az egyes ipar-ágak művelői, — ipar-társaskörök alakultak, melyek feladatukká tették egyrészt, hogy szükségét érző társaikon segítsenek, másrészt pedig az avatottabbak az iparvilágban koronkint tapasztalható mozzanatokot, — mint a fejlődés egyes ki-kipattanó szikráit, társaikkal közöljék, velük megismertessék és megkedveltessék, s hogy ezek mellett, — a melyek pedig kétségtelenül figyelemre méltók, — kellemes szórakoztatás által terjesszék és társadalmi műveltséget, nemesítsék egymás kebelét s hassanak oda, hogy az egész iparos-osztály tekintet nélkül arra, hogy egyszerű szabó vagy gépgyáros-e egyik vagy másik, a kivánalomnak megfelelő művet hozzon létre és birjon azon műveltséggel, melyet tőle társadalmi állása megkíván.

E magasztos czél lebeg a rimaszombati iparos ifjuság szeme előtt akkor, midőn annak elérésére tekintet nélkül az egyes ipar-ágakra az „Iparosifjusági egyesületet“ megteremteni akarja. Hiszen mi igen jól tudjuk, hogy míg az öregnek vigaszt a multra való visszaemlékezés ad, míg a jelen küzdelme a férfiaknak nyomja vállát; addig a jövő reményeivel vágyaival az ifjuságé. S minél közvetlenebbül tapasztaljuk, hogy az ifjuság e jövő érdekében magát kiművelni szándékozik s minél eelbb felismeri azon eszközök horderejét, melyeknek az említett czél elérésében hasznát veheti, annál nagyobb bizalommal tekinthetünk a jövő elé.

E magasztos czél figyelmére méltatta a rimaszombati iparos-ifjuság, felismerte az eszközöket, melyeknek ügyes és czélszerű felhasználása által az lehetőleg megközelíthető s ezért fogadják egyenként és egyetemlegesen szerencse kívánatainkat.

T. szerkesztő ur! A tiszaí ág. * * * augusztus 10. aug. 16-án fogja megtartani évi közgyűlést Rozsnyón.

Azok, kik e gyűlésen jelen lesznek, úgy hiszem, halani fogják a Sáros-Zempléni ev. esperesség ama közgyűlésből kelt legújabb hazafias nyilatkozatát, mely szerint ez ünnepelesen visszautasítja azon vádakat, melyeknél fogva a magyarhoni protest. egyház pánszláviszmussal vádolatik.

Igen szép, hogy egy egész testület ily hazafias hangot ad magáról. Bárcsak követné példáját az egész kerület, az egész egyetemes egyház.

Azonban még mindez nem elegendő. A hazafias nyilatkozatokat erőlyes egyházi intézkedések, határozatok, tettek kövessék mindenütt. A pánszlávismus vádjá csak akkor fog véglegyesen a magyarhoni prot. illetve ág. ev. egyháztól elháríttatni, ha az egész magyarhoni ág. ev. egyház megmagyarosodik. Lehetnek diéső egyházi és világi ev. férfiak: Czékusék, Karsayék, Gedulyék, Péchiék, Szentiványiék, Prónaiék, Fabinyiék, Szontaghék, Bánóék, Ketzerek s mások, az igazság fennmarad, hogy az egyházban Hurbánék, Daxnerék, Francisciek is léteznek.

Hogy pedig az egész magyarhoni ev. egyház mielőbb megmagyarosodhassék, én csak ezt tartom a legbiztosabb mód és eszköznék, a pánszláv papokat, tanítókat, felügyelőket kikell minden áron ezentul szorítani az egyházi hivatalokból, a mit viszont csak törvény által lehet elérni. Nehány pap, tanító és világi férfiú csinálta házámban az egész pánszlávismust, — ha ezek kiszoríttatnának, nem volna oly alkalmuk propagandát csinálni, a nép pedig ily dolgokra önmagától bátortalan és képtelen. Az egyházi választásoknál tehát új intézkedés, határozott törvény lépjen közbe s akadályozza meg ezentul egy pánszláv pap, tanítójelöltnek, felügyelőnek hivatalba jutását. Ily intézkedést tehet, ily határozatot, törvényt hozhat minden esperesség, kerület az egész egyetem, ez mindegyiknek saját belügye, a nélkül, hogy az autonóm jog esonkittatnék, mert világos, hogy a ki egy uralkodó állam, nemzet, felsőbbtség ellen izgat, ki a hazát gyűlöli s azt rubelekért árulgatja, a Krisztus szelleme ellen eselekszik, ki a hazát szeretni, a felsőbbtségnek engedelmeskedni s a törvényeket tiszteletben tartani parancsolá. A ki pedig a Krisztus szelleme ellen eselekszik, nem való papnak, tanítónak, felügyelőnek.

Itt volna tehát az ideje, hogy a magyarhoni ág. ev. egyetem kimondja, hogy:

1) Minden pap- és tanító-jelöltnek, a kiktől bebizonyult, hogy a magyar állameszme, nemzet, nyelv, haza, magyar nemzeties szellem ellen törnek és izgatnak, ezeknek nyilt vagy titkos ellenségei, és oroszok, pánszlávokkal tartanak, vagy a kik pánszláviszmussal alaposan gyanusítottak: a superintendensek által felszentelhetők ne legyenek, s tanítói vizsgát ne tehessenek. Sőt a mennyiben sok kisebb egyházban

T Á R C Z A.

Az én nótám.

Felolvasta: **Habay Miklós** a dalestélyi akalmával.

El van kárhóztatva az én danolásom,
A mi ritkaságkép történik meg máson.
Nem hogy elismerést, tapsot nyernék érte:
De sőt a publikum mindig elítélte.

Danolok, ha kedvem röpkeszárnyat öltve,
Édes hangulattal, vidulással tölt be.
S mikor má a nóta jó magasra ért ki:
Azt mondják rá: hallgass, — mert a fület sérti.

A mikor keblemben bánat rakott fészket,
S a keserű érzés bus nótára késztet:
Ilyenkor ha dallok: nem a hogy tetszenék,
De sőt közbe szólnak: hagyd el öcsém, elég.

Egypárszor a fejem a mómortól forgott,
Nagy tüzzel nótára fordítom a dolgot.
Azt hiszitek tetszik? sőt rá szólnak menten:
Ne ordíts úgy öcsém, tán az eszed ment el.

Ha elkezd duzzogni otthon a feleség,
— Köztünk legyen mondva, van is ok rá elég —
De hogy ne hallhassam, dallok szörnyű módon,
Abba kell hagyni, mert — bejön az anyósom.

Máskor egy szép asszony ablakánál álltam,
Úgy daloltam hozzá az ablakon által.

Szép volt az a nóta; mégis a nő férje
Összehunzutozott, elkergetett érte.

Egyszer meg szerelmes voltam egy kis lányba,
Szerelmem tu-tattam vele egy nótába:
Csak épen elkezdem, alig hogy mondom még,
Kiszól az apja hogy: majd elpakolsz onnét.

Ha pedig mint költő kezdem el a nótát,
És nagy izzadás közt irok egy pár strófát,
Egy-két sort olvasok, mindjárt reá mondják:
Tedd el azt a verset, ne járd a bolondját.

És meg nem foghatom, sose láttam olyat,
Ha soha se tetszik: hát mikor daloljak?
Pedig a hány lagzin irtam egy pár éjnt.
Mindenik házasság szerencsésen — szétment.

A kritika rudja méltatlanul jár rám,
Mert hát a veréb is éneklő madár ám,
Hogy ha a verebet ott meglehet hagyni:
Akkor hát én is csak költő volnék, vagy mi!

Hát a tisztelt Chorus? az hogy dalolt eelbb,
Mi lesz a jelzőjük: fülmüle vagy veréb?
Node ne bíráljuk nótájukat szembe,
Csak hadd menjenek el eelbb Debreczenbe.

Hogy ha ott a sorba beillik az ének:
Akkor besorozzuk őket fülmilének;
De ha a versenyről lemarad e gárda:
Verébnék se lesz jó a tisztelt dalárda.

Dalárda és hangverseny.

Nekem egész életembe meg volt az a szerencsétlenségem, hogy ha bába készültem: akkor a bál bizonyosan elmaradt; — ha temetésre készülök, — keresztelőbe hívnak; ha olyan hangversenybe akarok menni, a hol táncolni, — akkor bizonyos: hogy — dalolni, énekelni, szavalni fognak, de táncolni — nem. — Épen mint a mult vasárnap. Hát hangverseny az, a hol nem táncolni? — Legalább is nem tökéletes.

Máskülönb a terem tömve volt — a jövedelem nagy, — szóval az egész nagyszerűen sikerült volna, — ha ez igaz volna.

S hogy ez nem így volt — kölesönös a panasz. — A dalárok a közönségre, a közönség a dalárookra panaszkodik.

A dalárda tagjai méltán panaskodhatnak Szombat minden rendű közönsége ellen, — de ők nem teszik — hiszen a jövedelemből így is kitelik az utiköltsége — egy tagnak — Feledig — gyalog.*)

Különbben kérem nem vagyok elfogulva; — a közönségnek is jogosult sok tekintetben a panasza, — de a közönség is panaszkodik, — és nagyobbbrésze azért, mert nem volt ott. — Mi, a kik ott voltunk — mi kevésbé ugyan, de szintén neheztelünk.

Már hogy ne kérem, — felmegyek nyolez és egy negyedkor és kiket látok —? egy szál közönséget: — ha nem lettem volna vendéglőben, azt hittem volna, hogy valamikép eltévedtem; megkérdem:

*) Ha t. i. a férfi közönség és Rimabrézó is úgy lett volna képviselve, mint a gyöngébb nem, — de így 92 frt. 20 krból több is telik. Ganimedes.

tanítók oklevél nélkül is ideiglenesen alkalmaztatnak, mondja ki az egyetem, hogy:

2) a panslavizmus a magyarhoni ág. ev. egyházban egyházi hivataloknál választási és törvényes akadályul tekintessék.

Igy talán csak hamarabb megmagyarosodnánk! — A síros-zempléni esperesség már hangoztatta ezt, — a zólyomi pedig Besztercebányán tartott évi közgyűlésén ki is mondta ily értelmű határozatát s a Binyakerület elé terjeszteni határozta.

A tiszai kerület évi közgyűlése közelg. Fel kellene használni ez alkalmat. Nyilatkozzék mint kerület közgyűlésből s nyilatkozatát fenti értelmű határozat kimondásával pecsételje meg s azt az egyetemes gyűlés elé párjolás végett terjessze, fel a maga kebelében pedig, mint tisztán belügyét érvényesítse. Ily határozatért is megfogják áldani a kerületet s azokat, a kik ezt indítványoznak s szavazataikkal pártolják, a magyarok Istene áldja is meg a derék kerületet!
Lumen.

A gömörmezei művészeti és régészeti kiállítás

végrehajtó bizottsága e hó 7-én tartotta harmadik gyűlését, melyben Fábry J. elnöki jelentésében felsorolta, hogy a m. kir. államasutak igazgatósága a kiállításra szállítandó tárgyaknál a szállítási díjból az összes állami vasutakon 50% arleengedés kedvezményben részesíti a kiállítani szándékozókat. A kiállítást meglátogatók részére a szokott 33% árleengedés kedvezményért a vasuti igazgatóság megkeresett. Előadta továbbá, hogy a nagy bizottság azon kérvényére, mely a kiállítás segélyezése végett a földművelés, ipar s kereskedelmi és a vallás- és közoktatási miniszteriumhoz küldetett be, eddig még válasz nem érkezett.

Rimaszombat városa a kiállítás költségeinek fedezésére 100 frtot adományozott, a kiállítási helyiséget egészen jó karba hozatta s a vasuton érkező szállítmányok be és kiszállítására a város fogatját felajánlotta. Sajnálattal kell megemlékeznie ezen — a közügy érdekében mindenkor hazafiasan gondolkozó és eszelekvő nemes város áldozatkész-sége mellett azon szűkkeblűségről, mellyel megyénk pénzüntézetei részéről találkozni kell a kiállítási bizottságnak.

Egy némely részök még csak a feleletre sem találta érdemesnek ezen megyénk culturalis fejlődését elősegíteni kívánó törekvést — az egy rimaszombati takarékpénztárt kivéve, mely intézet 10 frttal járult e nemes ezél elérésének megkönnyebbitésére, — mi annyival inkább feltűnő, mert egészen idegen megyebelielnek is biztató s elismerő érdekeltséget keltett e kiállítási eszme — s nem egy megyének szolgáltatott példát, hasonló mozgalom megindítására. Szomorú dolog volna ugyan, ha azon mulnék a kiállítás sikere, mert talán megyénk egy néhány pénzüntézeté pár forintjával nem tartja érdemesnek az ily megye tekintélyét emelő mozgalom segélyezését s nem is ez esal ki előadótól panaszt, hanem mindenesetre regisztrálni kívánja ama közönyt, melyet egy ily ügy nem érdemelhet ki.

Örömmel jelenti továbbá elnök, hogy a Petőfi szobor-bizottság Izsó Miklós Petőfi szobor gypsz-mintáját, mely 5 1/2 láb magas és még egy más kisebb mellszobor gypsz-mintát az alakulandó megyei régiségi muzeumnak felajánlotta. Nem kételkedvén egy pillanattal sem azon, hogy a szobor-minták elfogadását valaki is kifogásolja, az elszállításra nézve a kellő lépéseket megtette.

Végül jelenti, hogy eddig 52 kiállítótól mintegy 800 tárgy van már bejelentve s a tárgyak már naponként érkeznek is. Ezekon kívül az öt teremből, egy terem a báró Nyáry Jenő ur által küldendő tárgyak részére, egy terem pedig gróf Andrássy Dénes ur Kraszna-Horka várának nevezetességeire lesz feltartva. Miatán a kiállítási helyiség felső öt terme nem látszik elegendőnek a tárgyak befogadására. az alsó helyiségek közül is igénybe vesz a kiállítás legalább egy termet, hová a báró Nyáry Jenő ur által proponált polgári és pór ősi-ódon butorok és házi eszközök fognak kiállítva elhelyeztetni. Ezzel kapcsolatban kéri a bizottsági tagokat, hogy az ily butorok kikutatása és kiállíthatasága tárgyában ki-ki tegye meg a reá eső összeszerzési utat helyben, vagy vidéken. Az eddig történekről elnök ezen jelentésének tudomásul vétele után, Gróf Vilmos kir. tanfelügyelő, mint az Andrássy Manó gróf ur ő méltóságához kiküldött bizottság előadója jelenté be, hogy a nemes gróf által a bizottság a legjobb fogadtatásban részesült s a kiállításban a résztvételt tárgyaival határozottan megígérte.

Ezen jelentésnek tudomásul vétele után, a még hátralevő esinositási és helyi intézkedések tárgyalására tért ad a végrehajtó bizottság, melyek közül felemlítjük e következőket még, hogy nem csak napi-jegyek lesznek hanem per-

manens bemeneti jegyek is adtak az egész kiállítási idő tartamára 1 frt 50 krért, mely névre szól, de a kiállítás megnyitási és bezárási napra nem érvényes.

A kiállítás tartama alatt a főfelügyelőt a végrehajtó bizottság tagjaiból napi biztosok gyakorolják.

A megnyitási napon közvétel s este tombola és ezt követő tánc-estély lesz.

Ezek és több apró kérdések megoldása után a végrehajtó bizottság tagjai megtekintették a már eddig beérkezett tárgyakat, melyeknek elhelyezéséhez az osztályvezető urak már hozzáfogtak.

Nyílt köszönet szabadalm. Rimaszombat város polgárainak.

Ha van valami, a mi egyszerű honpolgárnak önzetlen törekvései jutalmul szolgálhat, úgy az bizonyára nem más, mint polgártársai megtisztelő bizodalma.

Azonban a mily megtisztelő e bizodalom — ép annyira megszégyenítő azon tudat, hogy ezen legbecsesebb jutalom alapjául nem annyira a valódi érdem, mint inkább csak a gyenge jóakarát szolgálhatott, s ez annyival inkább, mert bármennyit tett is valaki a közügyért — az nem érdem, hanem csupán tőketartozásának kisebb, vagy nagyobb lerótt kamatja.

Ily érzelmek hatalmas befolyása alatt állottam márma, midőn a nemes város érdemteljes előjárósága szerény házamnál a t. város diszpolgári oklevelének átnyújtásával megtisztelt.

Magam és családom nagybecsű ereikye gyanánt fogjuk e díszes okmányt őrizni, s ha ez buzdító példa gyanánt fog — mint hinni szeretném — hatni egyetlen fiamra, — úgy az önök nagylelkű ajándékuk nem marad meddő! A fentvázolt érzelmek kiható befolyása ösztönöz arra, hogy mint ezt a nemes város t. küldöttsége előtt előszóval kijelenteni szerencsém volt — ezen nemkeresett, de annál megtisztelőbb kitüntetést ezennel nyilvánosan a t. képviselőtestületnek s általa minden egyes polgárnak — immáron valósággal kedves polgártársaimnak hálás szívvel megköszönjem, kijelentve: hogy e kitüntetést holtom napjáig életem egyik legszebb emlékeül fogom tekinteni, teljes tudatával bírván amakötelezettségnek, melyet e kitüntetés reám ró.

Felesleges mondanom azt, hogy a nemes város az én csekély tehetségeimet ezentul kettős ezimen van jogositva feltétlen tulajdonul tekinteni — úgy is mint közös megyénk fiaét, de különösen úgy, mint legutolsó polgáraét, s azokkal minden törekvéseinél, melyekkel a közügy előmozdítását célozandja, ezentul is szabadon rendelkezendik.

Végre sulyos, de nem kevésbé kellemes kötelességet tűz előmbé e kitüntetés, t. i. azt, hogy Isten kedvező segedelmével nevem egyetlen örökösét a közügyek iránt való érdekeltségben oly irányban neveljem, hogy a mit az ő atyja — az önök polgártársa — gyenge erővel csak akart; ő a nála letéteményezett talentom által tényleg és tettersen munkálni képes legyen.

Fogadja a nemes város t. képviselőtestülete s általa minden polgára örök hálám ismételt meleg nyilváníását azon őszinte óhajtasom kíséretében, hogy a gondviselés a nemes várost a közügy, nemzetünk és hazánk érdekeinek előmozdításában mint eddig, úgy ezentul is mindenha legjobb, sikeres áldásaival kísérje; hogy ily módon a kedélyek hullámvásának természetesen lecsillapulása után módot nyerhessen annak kétségbevonhatlan bebizonyítására, hogy a város, a megye és a közös haza kulturérdekeinek ily áldozatkész ápolóját a megye valódi és természetes központjává nem a mondva-esinált s így értéktelen közvélemény, de a közér-

dek jól felfogott átértése s az áldozatkészességben kifejezett hazafiság tette, — mely mégis csak több, mint némely geographiai scrupulus.

Hanva, 1882. július 8.

Hanvay Zoltán.

Tauügy.

A r-szombati községi elemi fi- és ipariskola értesítője az 1882. tanévről. Egybeállította Törköly József igazgató. A lefolyt iskolai évben beírta magát 198 tanuló. Az iskolaszék, mely 3 évre lett megválasztva, a mennyiben működésének ideje lejárt, lemondott. Megválasztottak: elnökke Hamaliár Károly, gondnokká: Tóth József, jegyzővé: Wagen-sommer János. A tanári kar számára több szaklap, a növendékek részére több gyermeklap és folyóirat járt. Taneszközök szerzésére körülbelül 100 frt fordított. Az egészségi ügy kitűnőnek mondható, mert néhány apróbb bajokon kívül, nagyobb betegségben a növendékeknek egyetlen tagja sem szenvedett. Kiváló figyelmet érdemel az, hogy az 1848 mulasztott félnap közt csak 43 igazolatlan eset foraul elő. Elköltözés miatt 16, nehézkör miatt 1 növendék lépett ki az iskola kebeléből. Az intézet jöttevői között Rimaszombat városa, rimaszombati takarékpénztár, Hamaliár Károly, Tóth József s Engel Adolf említtettek.

Az ipariskolára vonatkozólag, melynek ezéja az iparos növendékek képzése, felemliti az értesítő, hogy Rimaszombat városa a szükséges kiadások fedezését elvállalta, hogy a „miskolci kereskedelmi és iparkamara“ 200, a „rimaszombati takarékpénztár“ 20, a „gömörmezei nép- és iparbank“ 10 frttal segélyezte. Ezekon kívül az „első ipartársulat“ 10, a „cipész-társulat“ 2, a „szűrszabó ipartársulat“ 3, és a „timár-társulat“ 2 frttal járultak a költségek fedezéséhez. Az ipariskolának 98 növendéke volt, kik közül 53 helybeli, 45 pedig vidéki.

A rimaszombati róm. kath. elemi fi- és leányiskola értesítője. Az értesítőt a mult iskolai év vázlata nyitja meg, melyből kiemeljük, hogy az iskola könyvtárát és torna eszközeit beeres adományokkal gazdagíták a nm. földm. miniszterium, Untener Mihály és Iboš János. — A szegény, de szorgalmas növendékek jutalmazására bizonyos összeget raktak össze, melyhez járultak: Barilla János, Barna Imre, Beliczky Viktor, özv. Bornemisza Sámuelné, Holló Dénes, Kozák István, Mészáros Balint, Molnár Lajosné, Pongrácz Pál és Török János urak, Bejegyzett tanulók száma 223, kik közül kilépett: 16, meghalt: 2.

A sajó-gömöri III. osztályú ág. ev. esperességi algymnasium értesítője. Közli: Bence Soma h. igazgató. — Az iskolai évet megelőzőleg Szontagh Bertalan a tanoda felügyelőségéről, miután azt 20 éven keresztül pártatlan tapintattal és buzgalommal vezette, lemondott s helyébe Szentiványi Arpad választott meg. Az iskola jöttevői közt felemlítjük Szentiványi Miklós és Radvánszky Károly urakat, kik a szegény sorsu növendékért a tápdíjat kifizették, s a tanodát más nemű beneficiumokkal is segélyezték. — A tanítványok száma volt: 19.

Hírek és vegyesek.

Kossuth Lajos nagyháznökfiának a nagyváradi 48-as kör aranytollat akar nyújtani az „Iratáim“ című munka megjelenése alkalmából. — A bizottság, melynek élén Nagy-Várád legelőkelőbb férfiai állanak, aláírási íveket küldött szét, hogy így az adomány a műhöz és annak nagy írójához méltó legyen.

Hymen. F. hó 9-én vezette oltárhoz Ságghy Sándor szuhafői ref. lelkész Baksay Ilka kisasszonyt, Baksay Dániel h. h. lelkész leányát. — Boldogságot kívánunk e frigyre.

Halálozás. A feledi róm. cath. egyház derék lelkésze Sprenger Nétusz f. hó 8-án hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Legyen nyugalma esendes és zavartalan!

Halálozás. Itj. Brones István, városunk hason nevű s köztisztviseltben álló polgárának fia m. hó 18-án New-Yorkban tüdővészben meghalt. — Legyen nyugalma esendes az idegen hantok alatt!

Áthelyezés. Pap Ferencz megyénkben alkalmazott állami mérnök Mármarosba tététt át, — hova az illető már ei is utazott.

A rimaszombati dalárda f. hó 15-én indul a Debreczenben tartandó dalár-ünnepélyre; mint halljuk a nemes város 50 frtot adott az uti költségek pótlására. — Midőn a nemes város soha nem lankadó áldozatkészességét hála-teljes szívvel hozzuk nyilvánosságra: akkor dalárainknak a leg-szebb sikert kívánjuk mi is.

— E csak, de a másik a ki danolt, no engem uesese irdemes ingen kísírteni a nütáját muzsikával.

— Biz érdemes muzsika nélkül is, — feleltem a közönség nevében is — meg lévén róla győződve, hogy helyben hagyják.

Emy: dal után szinte jól esett a programra nézni is „felolvasás“, kilép a felolvasó és puff — egy petárda, kívülről rózsacsokor alakja volt; szerencsére nem sült el. — Kérdeztem a merénylet okát, de megfelelt maga „az én dalom“, ez volt a ezime versének. — Ez már csakugyan bosszantás — úgy nevetett a közönség. Meg is bosszulták magukat — s meg én is „kiragadtam“ mind a két kezemet és elkezdtem mind a kettővel egyszerre tapsolni, — most persze azt hiszi, hogy megérdemelte; pedig csak — „gúnytaps“ volt, megösmerhethe volna a hangjáról.

Most még a táncról is megemlékszem, bár a kontrás — mindjárt mondta, hogy „kevés itt a publikum“ — „nines itt nagysád elég;“ de azért a fiatalság, — mint rendesen — úgy most is egy pillanat alatt angagirozott; — nem maradt egy táncosné sem ülvé; — a mi máskor nagy ritkán bár, de a hányszor mulatság van, mindig megtörténik. — Szóval egy nő sem ült — mind felült — és a Rákóczy mellett a fiatalság oly hévvel-tűzzel „járt“ az ajtón kifelé, hogy a lépeső-házat majd kirugták és a hölgyek egy pillanat alatt kifáradva — hazatértek nyugodni.

Én pedig néztem nyugodtan, tudtam hogy nem lesz tánc, mert készültem mára táncolni.

Angagiroztam magam az első feketére és 4-ik sörre, végig is jartattam.

Amor.

„Engedelmet uram — talántán — elmarad az előadás?“

„Nem, kérem alásan, hanem a kis plakát szerint kezdődik.“

„Hó most már értem, a nagy plakáton 8, a kicsin 9 és fél óra volt kezdetnek írva.“

Képzhetők, mily leverőleg hatott már ez is, még a nagy plakát szerint megvaesórltam, kint eldobtam egy fél-szívert, most tessék egy újra rágyújtani; — ha maga Patti énekelt volna, — akkor se tapsoltam volna többé.

Egy fél óra mulva belépek a kis plakát szerint (újra eldobtam egy fél szívert) — a mint belépek, már igen sokan voltak: az egész dalárda — a jánosii cigány banda, meg én.

Lassan gyülekezett a közönség, a mi oly nyomasztólag hat; sajátságos is az a nyomasztó érzés, midőn nem nyomják, nem taszigálják az embert; azaz azért nyomasztó, mert nem nyomasztó.

A kik jöttek is úgy le voltak verve: jó magam is annyira levertnek éreztem magam — daczára annak, hogy jegyemre az volt írva: hogy „állni“ kell vele, — nem birtam. — levertségem miatt, — leültem.

A versenydarabot egész érdekléssel hallgattam meg — és az egész közönség igen esinosnak, erőteljesnek és sokkal jobbnak találta ugy magát a darabot, mint a dalárdát is, mint annak előzetesen híret hallottuk.

Részint mint mondám, — a levertség — „takarodó“ — és kedvetlenség, de már a kis közönség is oda hatottak, hogy nem voltam képes ugy aludni mind mások, — csak szundikáltam. — A primás — (előtte ültem) megreszkírozta a kérdést — „tán betegnek tetszik lenni, — hogy nem tetszik aludni.“

Különben a minő a ezél, olyan a kedv. — A dalárda elakar menni, — persze hogy ne engedjük! — én szinte nem akarom. — Tessék! most elmennék — és talán soha se jönnek többé vissza, hogy ha egy rimaszombati hangverseny jövedelméből akarnak majd visszajönni.

Már mindent megengedtem volna, de azt az udvariatlanságot, hogy mikor a „takarodóval“ oly szépen elatlatják a közönséget, az „ébresztő“-vel felköltsek. — No és mire „ébresztették“ — a szomorú valóságra, hogy még mindig tart az előadás, — de még se — csak egy férfi van a színpadon — és jökedvű — no ez bizonyosan nem közönség — „két szippantásba“ olyan kellemes „két meglepetést“ szerzett, hogy bizony no — érdemes lett volna megdallatni is, jökedvünkbe még azt is megtapsoltuk volna.

Ezután mindenki felébrédt és a dalárda dalait is igazi lelkesedéssel tapsoltuk. — Egy dalnál magam is oly feltűnően és soká tapsoltam, hogy csak úgy körültekintettem, hogy hát tulajdonkép ki fogadott fel engem — tapsoneznak?

Haragomban zsebre vágtam a kezem és úgy hallgattam végig a „magán“-darabokat, megbirtam állni, hogy nem tapsolok, daczára: hogy a közönség most még jobban lelkesedett.

Igaz! „magán“-darabok, úgy hiszem azért hívják így, hogy mindenki „magának“ dalolt — és játszott, de azért akár akarták az urak, akár nem: meghallottuk mi is, és a kontrással megis kritizáltuk, — a közönség még hozzá meg is dicserte.

Zeneörtöktől hallottam, midőn a hátam megett ilyképen nyilatkoztak: „Nézd mán ast a vikony fekete urat, abbul a vikony fekete strulumentbul hogy mán ki neki gyönyörűségeen a nóta.“

Iparos segédek ma egy hete népes gyűlést tartottak a „Diana” fűrdőben. A gyűlésen, melynek célja volt önképző és segély-egyesület megalakítása, ott láttuk szeretett tanfelügyelőnkét Groó Vilmost, Baksay Istvánt, Bodor Istvánt, Kóvács József városi tanácsost, Rábely Miklós nyomdátulajdonost, Pásztor Pált, Sarinay Ignác és Uj Lajos ismert iparosainkat. A gyűlés vezetésére Kovács József, jegyzőül Rábely Miklós felkérte, szót emel Groó Vilmos es eseteli a kitűzött cél magasztos voltát, mely az önképzés és segélyezés, az eszmét melegen ajálja a szép számmal összegyűlt ifjúság figyelmébe. Az erre következett lelkes elhangzása után az elnök felhívja ez eszme megpendítőit, hogy a netalán kidolgozott alapszabály tervezetét olvassák fel, hogy a gyűlés tagjai észrevételeiket megtegyék. Skrabák Gusztáv e tervezetet felolvastán, néhány pont kivételével elfogadtatott s a felelített módosítások megtevésére valamint az alapszabályoknak az illető hatóságokhoz leendő felterjesztésére egy bizottság küldetett ki, melynek tagjai Kovács József elnök mellett: Rábely Miklós, Skrabák Gusztáv, Pásztor Pál, Kovács Gyula, Kovács Lajos, Terella Mihály és Borsos László. A gyűlés folyama alatt Baksay István indítványára szerkesztett aláírású ívre 34 tag jegyezte be magát s határozatilag ki lett mondva, hogy az 50 krnyi aláírás összeg a f. hó végeig fizetessenek be, a havinapnak (20 kr.) befizetése pedig a jövő szept. hó 1-jével kezdetük meg. Az elnök buzdító zárszava után a gyűlés lelkesülten oszlott szét.

Meglátte véletlenül szomszédnőjét Kokován a mult pénteken Uliesny Sámuel nevű timár. Ugyanis az nap vitte haza pisztolyát Rimaszombatból, hol a járásbírósg neki, mint igaz tulajdonosának visszatette. Ő, hogy megpróbálja, lement a Rima partjára, de sehogysem tudta elsűtni, azon hitben tért vissza, hogy teljesen elrontották, s e felett panaszkodott a vele egy udvaron lakó Hubertnének. A mint azonban dolgozó surca alá akarta dugni a fegyvert, az véletlenül elsült s az egész töltés a szerencsétlen asszony mellébe ferődött, ki azonnal szörnyet halt. A törvényszéki boncolás ma van.

A tiszta-eszlári eset közeledik a végelöntés felé. Bary vizsgálóbíró megengedte a bonczjegyzőkönnynek kiadását a védők számára. — Azon lélektani állapotot, hogy az ifjú Schwarz szüleit bevádolta, onnan magyarázzák, hogy a 17 éves zsidó fia szerelmes volt az eltűnt Solymsi Eszterbe. — Szüleit csak azzal vádolja, hogy Esztert házukba esalták és megkötözték, míg a gyilkossággal a három metszöt vádolja. — Vegyszertileg constatáltatott, hogy a esempézett hullán talált ruhadarabokba huzamos ideig levágott emberfő volt takarva, mert azon erős hullaszag, mely az ingvállon és nagykendőn még most is érzik, csak is rothadó agyvelő képes előidézni. — Egy börtönört, kinek magaviselése gyanusnak tűnt fel, hivatalából elboacsátottak. A mult pénteken Schwarz Salamont megmozdították és nála írónt és zsidószavakkal beirt papírlapot találtak, melyeknek titkos értelmük van.

A helybeli gymnasium javára növendékei ma d. u. 1/2 4 órakor a t. Simke Ferenc ur udvarán felállított színlőben előadást tartanak. — Előadják: Kisfaludy Károlynak „A hűség próbája” és „Szeget szeggel” című műveit. Belépti díj 20 és 10 kr. Felhíratások köszönettel fogadtatnak.

Megbűntetett játék-barlang tulajdonos. Hozelitz S. kávéház tulajdonos, — mint annak idejében említettük, — saját üzlet helyiségében hazard játékok engedett meg, s e helyiségben bizonyos fiatal ember tetemes összeget vesztett el. — A körülményről a járásbírósg értesülvén az illetőket megidőztette. A kir. járásbírósg az üzlet tulajdonost 140 frt, a többieket pedig 10—10 frt pénzbírságban s a költségek egyetemes megtérítésében marasztalta el.

A dobsinai jégbarlangot, melyet felfedezése óta több mint 14000 ember látogatott meg, folyó hó 15-én villanyfényvel világítják ki egészen. — E csodálatos barlang igazgatósága gondoskodott, hogy a vendégek olesó és kényelmes vendéglőbe üthessenek tanyát.

Rácz Jani zenekarával valóságos elbűvölta a trieszti kiállítás vendégeit és a triesztiakat. — A magyar esárda, hol zenekarával játszik a kiállításon levők Mekkájává lön. Helybeliek és idegenek ennél adnak talákkát, hol az u. n. magyar fagyalt, vulgó gulyás-hus és érmelléki, budai vagy tokaji mellett esodálják városunk zenészenek művészetét.

Valahára! Rimaszombat városa, — melynek pénztárát eddig jótékony és közczélok annyira igénybe vették, végrehaláhára a városházának belsejét, mely a kívánalmaknak többé már meg nem felelhetett, — átalakíttatja. Az átalakítást Kalocsay Gyula építész vállalta magára azon kötelezettséggel, hogy folyó évi október végével teljesen felszerelve adandja át.

Uj-Tátra-Füreden folyó hó 2-ig 397 vendég fordult meg. Megyénkből ott időznek: Gümöri Szontagh Pál családjával és Holló Dénes nevével.

Kassán egy 12 éves fiú, miután a katonaság tornahelyiségében az u. n. nyújtón 52 körforgást tett egymás után, a mint leszállt „jaj meghalok” kiáltással összerogyott s nem is kelt fel többé.

Gyermek színész. A gyermek-színársulat szokott helyiségében ma is előadást tart. „A esonka honvéd” és „A levél” című műveket adják elő.

Beküldetett. — Városunk rendőrségének figyelmébe ajánlja egy polgár a „Csutorás” utca alsó végén levő baloldali házat s a felső malomnál azt, mely a szigeten fekszik.

Áremelkedés. — A buza és gabona ára rohamosan emelkedik, minek oka egyrészt a hosszas esözés, mely Romániában és Németországban az aratáshoz kötött reményeket nagy részben megsemmisítette, — a mennyiben ez utóbbi helyen a már nagyobb részben learatott vetést tönkre tette, részint az egyiptomi bonyodalmak következményeinek bizonytalanságában keresendő.

Megjelent az „Önügyvéd” 7-ik füzeté. (Irta Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapesten.) E füzetben a szövetkezetekre vonatkozó szabályok befejezése után, ismereti a szerző a vizsabayozási és bányatársulatok szervezetét és az egyesületekre vonatkozólag fennálló szabályokat, közli a pénztézetek, részvénytársulatok, vállalatok és egyletek, az országon kívül székelő vállalatok, intézeteknek Magyarországon levő fiókintézetei és vállalatai bélyeg és illeték kötelezettségére vonatkozó határozatokat, egyszersmind a társasági szerződés különböző nemeiről iromány példákat hoz. Az érdekes tartalma fűzet ára 30 kr.

„Azienda” biztosító intézetek. A budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék f. évi június hó 27-én augusztus hó 1-én kelt határozatával engedélyezte, miszerint az „Azienda” elemi és „Azienda” élet és járadék biztosító társulatok a Szt. István korona egész területén képviselősegeket: „Magyarországi képviselősg” czim alatt létesíthessenek és az lemi biztosító társulatnál Lichtenberger Ignác ur mint első, Thaly Elek ur mint második titkár és Zóhrer Román ur mint titkárhelyettes lett bejegyezve, ellenben az életbiztosítási intézetnél Thaly Elek ur képviselősg vezetőnek lett kinevezve. Ezen intézetek mindegyike folyó évi május hó 13-án alakul Bécsben hat-hat millió frank = 2.400.000 arany forint alaptőkével, melyre 40% azaz 2.400.000 frank = 960.000 arany forint azonnal befejeztetett ezzel hihetőleg befejeztetett az évek óta tervezett „Azienda Assicuratrice” szanirózása, mivel ez a fentnevezett társulatokkal egy az osztrák kormány által engedélyezett szerződést kötött, mely szerint az új társulatok az „Azienda Assicuratrice” kötelezettségeibe lépnek, másrészt pedig az „Azienda Assicuratrice” megengedte, hogy közegei egyszersmind az új társulatok képviselőletét átvegyék. Hasonló szerződés kötött Bécsben a „Honi életbiztosító bankkal” (Vaterländische Lebensversicherungsbank), ennek biztosításai, passzívái és aktívái átvetélet illetőleg. A jogi viszony mindkét intézet és biztosított feleik között ezen szerződés által nem szenved, a mennyiben jogában áll mindenkinek régi kötvényeit az új társulatok által kieserlítetteti.

„Vasárnapi Ujság” aug. 6-ki száma következő tartalommal jelent meg: Örálja Boldogfalva, Réthi Lajostól. — A Retyezáttól. Déchy Móról. — Gondtalan napok. Költemény. Szabó Sándortól. — Kairó. Egyiptom fővárosa. — Alexandria. — Egy felél alatt. Angol regény. Irta Pain Jakab. — Egy angol hadihajó föttege működés közben. — Egyveleg. — Uti képek Kis-Oroszországból. XIII. A katakombák. Tissottól. — Gyermek-történetek: I. A gyermek-fészek. II. A föld alá temetve. III. A falu bikája. IV. Az akasztósi. P. Szathmári Károlytól. — Irodalom és művészet. — Mj ujság? — Halalozások. — Szerkesztői mondani való. — Sakkjáték. — A bécsi sakkverseny főnyerői. — Heti naptár. — Képek: Az örálja boldogfalvai kastély. Déchy Mór fényképe után. — Alexandria. — Kairó. — Gyermek-történetek. (4 kép.) Gyulai László rajzi. — Alexandria bombázása „Alexandria” angol hadihajórol. — Képek Kis-Oroszországból: 1. A katakombák tájképe. 2. Szent Iván, a „nagy martír” sirja. 3. Az olajt izzadó szent koponya. — Steinitz és Winawer. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt.

Rövid hírek: Egyiptomban a török hadsereg parancsnokságát Tewfik pasa veszi át. — Ignatievet Kamenez-Podolszki bírtokán 11-én elfogták és esendörökkel Pétervárra kísérték.

CSARNOK.

Az iskolából az életbe.

(Beszély Kozmay Dezsőtől.)
(Folytatás.)

Alászolgája! Szalmaszék! Fehér fal! még csak kapapé sem. — Borzasztó! Engedje meg, uram — szól felém rohanva, hogy kezét megszoríthassam. Mitől fogva az én szobámba jön lakni, ön lesz ott az ur, míg én haza jövök Londonból, akkor azután majd intézkedem, miként legyen dolga. No, csak semmi ezereónia. András! hozz át mindent, szól az öreg eselőnek — engem pedig tuskolt előre a hegedűmet utánam hozva, s beléptünk ide. — Az öreg ur még csak bámulatomból sem engedett magamhoz jönnöm, hanem kezembe adva a hegedűt így szolt: Játsza csak el kérem még egyszer azt az indulót, a mit oda át hallottam. — Gépiesen tettem magam állásba s játszani kezdtem. — Oh! barátom, ha láttad volna azt a két embert, midőn hegedűltem: soha érzést nem gondoltam egy átül-tethetni másba, mint ekkor; szemek túlvilági fényvel teltek meg, arezukat a hareziaság mámorra lelkesítette, taglejtéseik valóságos harczi mozdulatokba mentek át. — Midőn elvégeztem, a gróf a nyakamba borult, össze-vissza esékolt s így szolt: fiammá fogadom, ismerem körülményeit, András régóta figyelemmel kísérte őt, most megyek, levélben többet. — Isten velünk. — Ezzel ott hagyott a faképnel.

Azóta itt lakom, s a gróf — levele szerint — ki különben mint leveléből s viseletének futólagos megfigyeléséből kivettem, kissé külön — csakugyan fiává akar fogadni s legközelebbi szándéka velem külföldön utazni, bár erre még van idő, mivel csak a jövő év elején jó haza Londonból. — Ennyi az egész. — Most már barátom, az én jövőm biztosítva van s muzsámnak élhetek. — Zene-leczkéim, melyek nem végződtek be, még ugyan most is tartanak — bár az öreg András eleget morog miattuk, de már ezek iránt való kötelezettségemnek eleget akarok tenni. — Hanem képzeld, e héten mindennap tömegestől jönnek hozzám, hogy adjak zene-leczkéket s eleinte el nem tudtam képzelní, mi lehet e hirtelen felkapottság oka, mely végre is igen sok alkalmatlan látogatót hoz a nyakamra, úgy-hogy Andrásal ügyeltetek fel mikor hegedűlök, hogy senki se háborgasson — s nem is gondolnád: tegnap megpillantom egy zene kereskedésben ezt ni, — s ezzel Zsiga kezembé nyom egy zene-darabot, melyen ez állt: Riadó. — Hegedűre szerette Orosz Zsigmond. — Zongorára alkalmazta gróf S. —

Tanítványaim kétszeres, háromszoros tisztelet-díjjakat ajánlanak, hogy a kiszabott órákon túl is vehessenek tőlem leczkéket, de a gróf határozottan megírta, hogy ezek végeztével senkit se vállaljak fel, hanem kizárólag tanulmányaimnak éljek. — S ez nekem is könnyeség, mert ez által sok kellemetlenségtől megszabadulok s nem kell képzelt tehetségekkel bajlódnom, keserves ezinezogásokkal kizoztatni füleimet. — Eleintén ugyan sokat gondolkodtam, nem vagyok-e szerénytelen, ha a grófnak irántam való, utoljára is esupán a pillanat hatása alatt keletkezett jóakarátát ily mérvben igénybe veszem; — de egyrészt a gróf levele, másrészt pedig a művészet szeretete, e kicsinyes töprengésnek véget vetettek s most itt találsz, e fényes lakban, hol valóságos elkényeztetett gyermekként bannak velem. — Most pedig lássunk a te dolgod után. — Mihez kezdhetnél legelőnyösebben? Az ügyvédi irodát kihagyjuk s egyáltalában minden napszamos munkát. — Nevelősködni akarsz vagy talán valami felolvasói állást szeretnél? Csak olyant, barátom, a mi nem veszi tulságosan igénybe szellemi erődet. — Te Béla, mondd valamit, állj be hozzám felolvasónak. — Ugyan, kérlek, Zsiga!

— Jó, jó, csak úgy eszembe ötlött, de büszke vagy még most is. — Mennyi pénz van? no tudod, nem kíváncsiságból kérde, csak tájékozás végett.

— Kerek szám 100 frt, ezzel, azt hiszem, kijöhetnek vagy 3 hónapig, aztán csak majd akad talán valami.

— Szeptember, október, november szüken, nagyon szüken, de biztosra veszem. — Ne félj, keritünk számodra állást, ha a föld alól is. — Milyen pompás dolgunk lesz itt. — Együtt ebédelünk. — Hova szállottál?

Még sehova, leszálva a vonatról egyenesen ide jöttem, természetesen nem gondoltam, hogy ilyen cerberus örzi ajtódat. Különös ember ez az András. Barátom egész egy kis szinupadi jelenetem volt velem meg a kis Péterrel.

— Kitűnő szív, Béla, tudod-e mi ő nekem? Modellem, valósággal modellem. Csupa érzés ez az öreg ember, ősmagyar typus, milyen ma már kiháló félben van. Mikor hegedűlök úgy szívem szerint, miként ő apám szoktak, nem törődve semmi conventionalis szabályszerűséggel, elémbe ütetem az öreget egy üveg bor mellé s huzom neki úgy a mint csak a lelkemből jöhet s nézem őt, barátom, ilyenkor jönnek a legszebb futamok ujjaim alá. Ennek a vén katonának az egész lelke az arezában van ekkor s én tőle kapom az ihletést, úgy-úgy megkap engem is valami hasonló érzet. — De szeret is ám, a kis Péter után talán engem szeret legjobban. Tudod, az öregnek csak egy gyengeje van: a fia, a kis Péter. — Mindennap más-más méltóságról ábrándozik számára; már tegnap ezt mondá: Be jó volna főispánnak, egy izben meg püspökként üdvözölgette, s én nem tudom, mennyi minden lesz még belőle.

Boldog megelégedett arezczal ejtett szavai bensőmnek egy rég nem érzett vidámsággal hallgattam. — Mennyire képes megváltoztatni az embert a kégyelem és jólét érzete: ő, ki eddig oly hallgatag, oly magába zárkózott volt, egyszerű, mintha kieserlített volna, vidám és közlékeny lett. S e vidám hangulat reám is ráragadt, s elkezdünk azután esvegni az együtt töltött boldog napokról, midőn együtt ábrándoztunk a jövőről: ő híres zenészsé volt magát kiképezendő, mint ünnepeit művész bejárni az egész világot, tapsokat, díesőséget, hírt, nevet aratva; míg én mint kitűnő, író jelentem meg képzelmemben, s így biztatgattuk egymást . . . . Ő már nincs mesze attól, hogy róla alkotott reményeimet beteljesedve lássam, míg én . . . . Elfacsarodott szívem semmiséget tudatában, de ismét visszatért önbizalmam s már azt elégne hittem, hogy ily jeles barátot bírtam, mint Zsiga. (Folyt. köv.)

Hivatalos közlemények.

A rimaszombati kir. ügyészségtől.

Árlejtési hirdetmény!

4216/1882. szám. — A rimaszombati kir. ügyészség felügyelete alatt álló pelsüezi kpointi fogház helyiségeinek 1883. évi világításához szükséges koolaj szállításának biztosítására Rimaszombatban, a kir. ügyészség hivatalos helyiségében árlejtési határnapul folyó év szeptember hó 19-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, melyre a vállalkozni kívánók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételek addig is a rimaszombati kir. ügyészségnél megtekinthetők s az árlejtés napjáig írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak. — Rimaszombat, 1882. augusztus hó 8-án.

Ján János, kir. ügyész.

Árlejtési hirdetmény.

1215/882. — A rimaszombati kir. ügyészség részéről közhírré tétetik, miszerint a felügyelete alatt álló rimaszombati és pelsüezi központi börtönök valamint a rozsnói, tornallyai, rimaszécsi és nagyrőcei kir. járásbírósgai fogházakban letartóztatott rabok és foglyok élelmezésének 1883. évi tartamára leendő biztosítására s együttes vagy a körülményekhez képest különleges egyenkénti bérbeadása tekintetéből, zárt ajánlatokkal egybekapcsolat nyilvános árlejtés tartatik, árlejtési határnapul 1882. évi szeptember hó 18. napjának d. e. 10 órája Rimaszombatban a kir. ügyészség hivatalos helyiségében kütöztetik; azon esetben, ha három évi bérlet mellett az államra nézve tetemes kedvezőbb ajánlatok fognak tétetni az élelmezés 3 évi időtartamra is ki fog adatni. Ennélfogva a vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerű bélyeggel és a két börtönt illetőleg 200 frt. s minden egyes fogházra nézve pedig 25 frt. együttesen tehát 300 frt. bánatpénz, a nem ösmertek pedig előlel-tők és vagyoni állasuk felől, illetőségi közcségük által kiállított bizonyítványal ellátva személyes vagy meghatalmazotjaik által jelentkezzenek; a bánatpénz és esetleg a közcségi bizonyítvány az árlejtés kezdetén, az árlejtést vezető kir. ügyész kezéhez teendők le. A zárt ajánlatok pedig szinte a kített bánatpénz s esetleg erkölcsi és vagyoni bizonyítványal s szabályszerű bélyeggel felszerelten, az árlejtésre kütöztött óra előtt a rimaszombati kir. ügyészségnél annál bizonyosabban benyújtandók, mivel azok ezental elnem fogadtatnak; az írásbeli ajánlatokban a vállalat megnevezése mellett azon ár összeg, mely mellett a vállalkozó magát az élelmezés teljesítésére egy vagy három évre kötelezi, világosan elkülönítve, határozottan nem csak számmal, hanem betűkkel is kiírandó és különösen kiteendő, hogy a vállalkozó magát az árlejtési föltételeknek kivétel nélkül alá veti. A bánatpénznek készpénz, tőzsdé áron számítható állami kötvények, vagy az állam által biztosított vaspálya elsőbbségi kötvényekből kell állania. Az árlejtési föltételek a rimaszombati kir. ügyészségnél s a fent nevezett kir. járásbírósgoknál addig is megtekinthetők. Végül megjegyeztetik, hogy a vállalkozó részére járó összeg a rabtartási átalány kezelője által az igazságügyminiszter számvevősége általi helyesbítés jogának fentartása mellett, szabályszerűen bélyegzett nyugtára havonként utólag fog kifizettetni, s az esetben ha a vállalkozó a szerződésben elvállalt kötelezettségét pontosan s a szerződés határozatai szerint nem teljesíteté, a kir. ügyészségének joga leand a szerződést megszüntetni, az élelmezést akár magán alku, — akár árlejtés útján más vállalkozónak kiadni, a vállalkozó pedig semmi kárpótlásra igényt nem tarthat, de sőt bánatpénzének elvesztésén fölül még minden kárt is megtéríteni tartozik, mely vállalt kötelezettségének pontatlan s nem szerződés szerinti teljesítéséből netán az állam kincstárra háramlanék.

A bélyeget, a százalék- és mindennemű kincstári illetéket a vállalkozó fizeti, a vállalatból felmerülő netáni pereskedések elintézésére a per tárgyaához képest, a rimaszombati kir. járásbírósg, illetőleg a rimaszombati kir. törvényszék leend az illetékes bíróság.

Kelt Rimaszombatban, 1882. év augusztus 8-án.

Ján János, kir. ügyész.

Pályázati hirdetés.

A gizei körjegyzői állomásra, — mely 400 frt rendszeres fizetés, lakbér és irodai átalány ezimén 15 frttal van javadalmazva — pályázat nyitattik. — Pályázni kívánók fölhivatnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket folyó évi augusztus hó 20-ig napjáig atólirt szolgabíróhoz beadni ne késsenek.

Tornallya, 1882. július hó 30-án.

Batta Samu, szbiró.

4127/882. SZ. Árlejtési hirdetmény.

A rimaszombati kir. ügyészség felügyelete alatt álló pelsüci kpti fogház fűtésére 1883. évre összesen 122 1/2 köbméter kemény tűzifa szükségeltetvén, ezen tűzifa szállit

tásának biztosítására árlejtés hirdettetik, s árlejtési határnapul folyó évi szeptember hó 19. napjának d. e. 10 órája a rimaszombati kir. ügyészség hivatalos helyiségében kitűzetik, melyre a vállalkozni kívánók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árlejtési föltételek fentnevezett kir. ügyészség-nél addig is megtekinthetők, és hogy az árlejtés határnapjáig írásbeli zárajánlatok is elfogadtnak. — Rimaszombatban, 1882. augusztus 8. **Ján János**, kir. ügyész.

Piaczi árak: Rimaszombat, 1882. augusz. hó 12-én tartott hetivásár alkalmával a gabonanemek és kapásnövények következőleg jegyeztettek:

	hectoliterenkint métermázsánkint
Buza	7.90 7.60. . 9.60 9.50

Feles	6.—	6.40 . . .	8.—	7.—
Rozs	5.65	5.75 . . .	6.80	6.50
Arpa	3.75	3.45 . . .	5.50	5.—
Zab	2.90	2.80 . . .	5.90	5.60
Kukoricza	—	5.95		
Bab	—	—		
Kása	—	—		
Burgonya	2.75	2.45		
Széna, kötött	—	—		
Takarmány szalma	—	—		
Alom-szalma	—	—		
Zsúp-szalma	—	—		

Felelős szerkesztő s laptulajdonos: **Pető Porubszki Pál.**

Magán-hirdetések.

Makk és gubics árverezés.

Fülöp Szász Coburg Góthai herceg ő királyi Fensége gömörmezei balogvári és derencsényi uradalmához tartozó erdőterületek ez évi makk és gubics termése **f. évi szeptember hó 5-én délelőtt 10 órakor** fog nyilvános árverésen Felső-Balagon eladatni.

A szokásos árverezési feltételek az alólírott erdőhivatalnál megtekinthetők.

Meleghegy, 1882. évi augusztus hó 4-én.

Fülöp Szász Coburg Góthai herceg balogvári erdőhivatala Meleghegyen, u. p. Felső-Balog.

1—3

(Utánnymat nem díjjaztatik.)

3014/1882. SZ. Árverési hirdetmény.

Rimaszombati kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Gömörmezei Nép és iparbank** speresnek 245 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés **Fogtövi Gáborné** szül. Györödi Susána rimaszombati 374 és 1277. sztkben foglalt birtokára elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1882. okt. 19. d. e. 10 órája ezen kir. tkvi hatóságnál kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár a rszombati 374. sztkben foglalt ingatlanokra 400 frt s a rszombati 1277. sztkben foglalt ingatlanokra 400 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rszombati kir. tszék mint tkhatóságnál és rimaszombat város előljárásgánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkhatóság, Rimaszombat, 1882. évi június 23-án. **Török**, kir. tszéki elnök.

2669/1882. SZ.

Hirdetmény.

Rszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **özv. Weisz Jakabné és fia** felperesnek 100 frt tőke s jár. iránti végreh. ügyében a végreh. árverés a rszombati 533. sztk. foglalt kkoru **Herman István és Zsuzsanna** birtokára elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. október 18. d. e. 10 órája rszombati kir. tkvi hivatalnál kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 720 frt. Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy ovadékos papirokban a kiküldött kezébe letenni. — A vételár két részletekben és pedig fele 30 nap másik fele 60 nap alatt árveréstől számított 6% kamatokkal a rszombati kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál leszen fizetendő. — Az árverési feltételek a rszombati kir. tkvi hatóságnál és a rszombati városi előljárásgánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. Kir. tszék mint tkhatóság Rszombat, 1882. június 6-án. **Török**, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Tamásfalán (saját házamban) mindenféle nagyságu és színű, saját gyártmányu

Cserépkályhák

nagy választékban, jutányos áron mindig kaphatók. Megrendelések pontosan teljesítetnek.

Tamásfala, (u. p. Rimaszombat) 1882. július hó 28-án.

Andrik Sámuel, kályhámester.

3—6

3230/1882. SZ. Árverési hirdetmény.

Rimaszombati kir. tszék mint tkkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Tornallyai takarékpénztár** speresnek 120 frt és 120 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés **Silling András** gizei 157 sztkben és **Szabó József** a nasztrai 64. sztkben foglalt ingatlanaira elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1882. évi okt. 16. d. e. 10 órája Giezen, és ugyanazon nap d. u. 2 órája Nasztrajon a község házánál kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni. — Kikiáltási ár a gizei 157. sztkben foglalt birtokra 19 frt és a nasztrai 64. sztkben foglalt birtokra 777 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kiállítási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rszombati kir. tszék, mint tkhatóságnál és Gieze Nasztraj község előljárásgánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkhatóság Rimaszombat, 1882. január 4-én **Török**, kir. tszéki elnök.

1996/1882. SZ.

Árverési hirdetmény.

Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **horkai ref. egyház** felperesnek 140 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés a horkai 84. sztkben foglalt **id. Barna Pál** illetőségére elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. évi október hó 12. d. e. 10 órája Horkán a község házánál kitűzetik, mely határnapon, azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 622 frt 50 kr. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rszombati kir. tszék mint tkhatóságnál és Horka község előljárásgánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkhatóság Rimaszombat, 1882. évi ápril hó 25-én. **Török**, kir. tszéki elnök.

2566/1882. SZ.

Hirdetmény.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Baitrok József** felperesnek 340 frt tőke s jár. iránti végreh. ügyében a végrehajtási árverés a tiszolezi 314. sztk. foglalt birtokból **özv. Albiny-Frinth Zsuzsanna** t. illető felerészére elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1882. október 17. d. e. 10 órája Tiszolezon a város házánál kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 702 frt. Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy ovadékos papirokban a kiküldött kezébe letenni. A vételár 60 nap alatt az árveréstől számított 6% kamatokkal a rimaszombati kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál lesz fizetendő. — Az árverési feltételek a rszombati kir. tkvi hatóságnál és Tiszolez városi előljárásgánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkvi hatóság Rszombat, 1882. június hó 6-án. **Török**, kir. tszéki elnök.

2548/1882. SZ.

Hirdetmény.

Rszombati kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **özv. Nagy Andrásné** speresnek 109 frt tőke s jár. iránti végreh. ügyében a végrehajtási árverés a esizi 64 sztk. foglalt **Galovics József** katoná háza s fél beltelkére elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. okt. 24. d. e. 10 órája Csiz községben a község házánál kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok becsáron alól is el fognak adatni. Kikiáltási ár 500 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — A vételár két egyenlő részletekben és pedig fele 15 nap. másik fele 30 nap alatt az árveréstől számított 6% kamatokkal a rszombati kir. adóhivatalnál mint letéti pénztárnál lesz fizetendő. — Az árverési feltételek a rszombati kir. tkvi hatóságnál és a esizi község előljárásgánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkvi hatóság Rszombat, 1882. május 23-án. **Török**, kir. tszéki elnök.

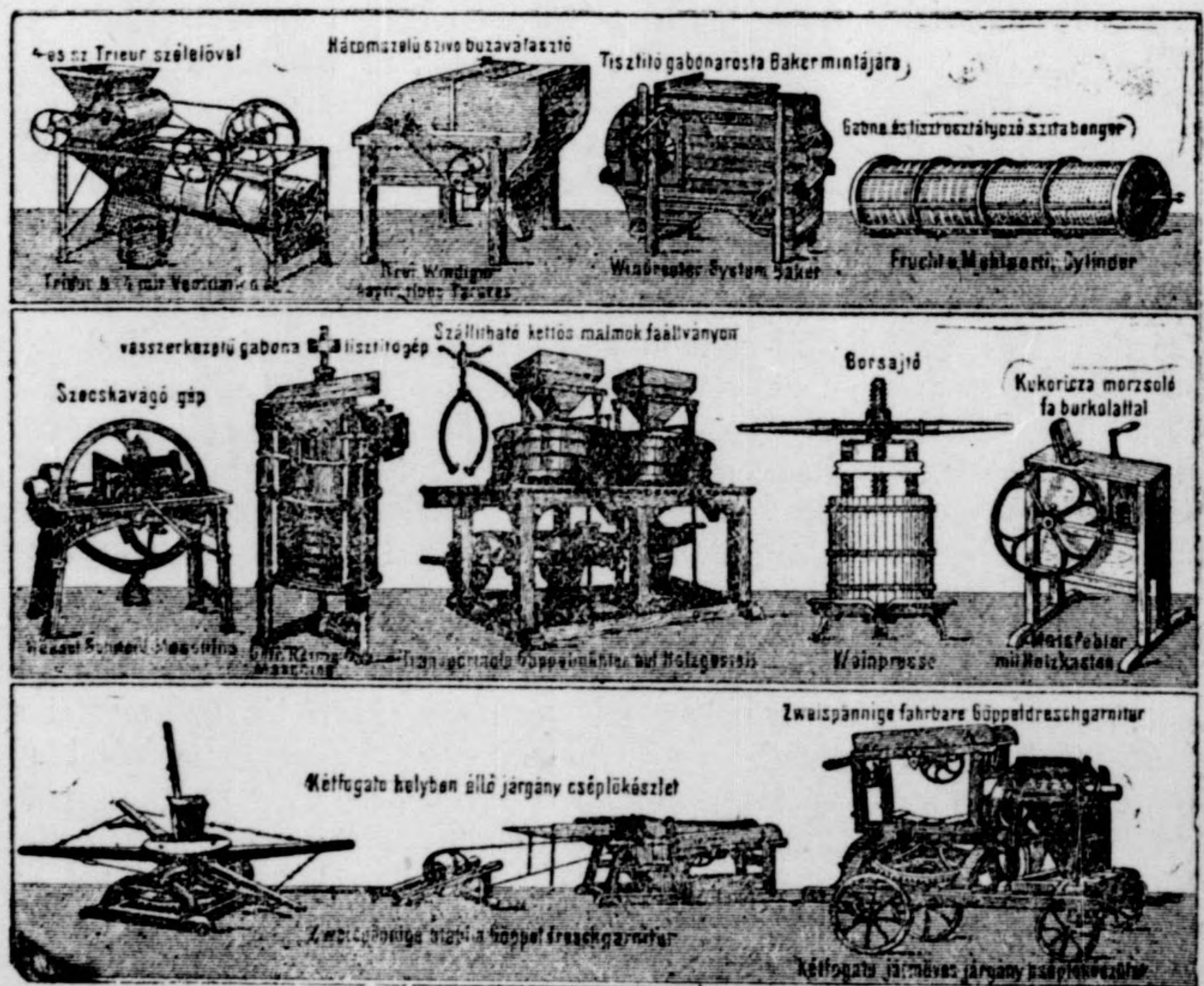
GUTJAHR és MÜLLER

(ezelőtt **BROGLE J. és MÜLLER.**)

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
Budapesten: a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint: **Trieurök gazdaság számára:** Járgány-eséplőgépek, Szelelő-rosták, Kukoricza-morzsolók.

Szeeskavágók és Borsajtók.
Különlegességek malmok számára: Dupla malmok, Malom trieur-hengerek, Gabona-osztályozó hengerek, Koptatógépek, Daraválasztógépek, Tarárok (Detacherök.)
Malomalkatrészek: u. m. Transmissiók, Szijkerekek, **Rostalemezek:** Cséplőgéprosták, Liszthengergsziták, Koptató-lemezek, Ráspoly-lemezek stb.

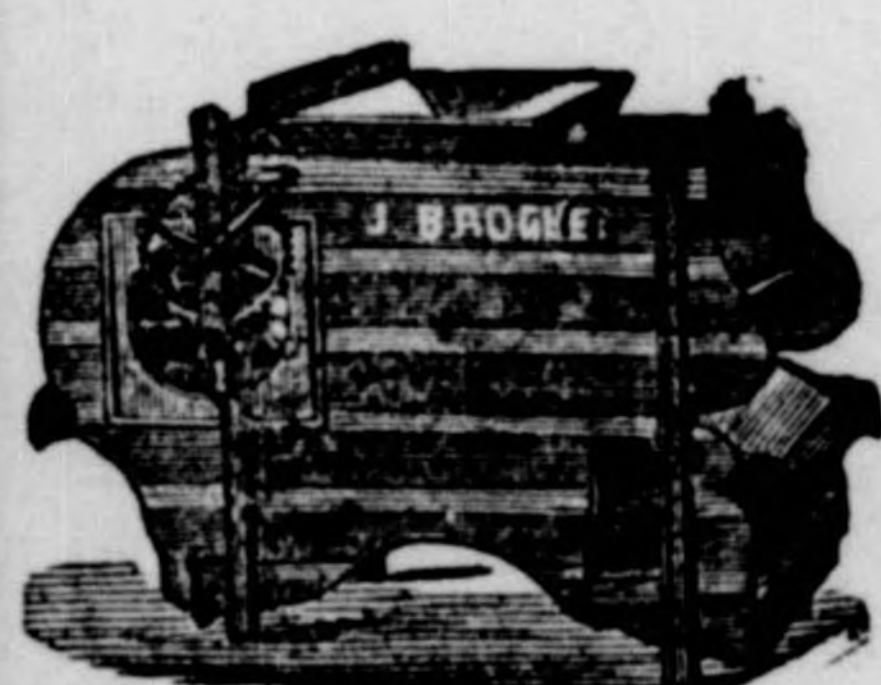
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. 12—30
Gyári raktár és képviselőség: Rimaszombatban **SZOJKA JÁNOS** urnál.

12—15 BROGLE JÓZSEF,

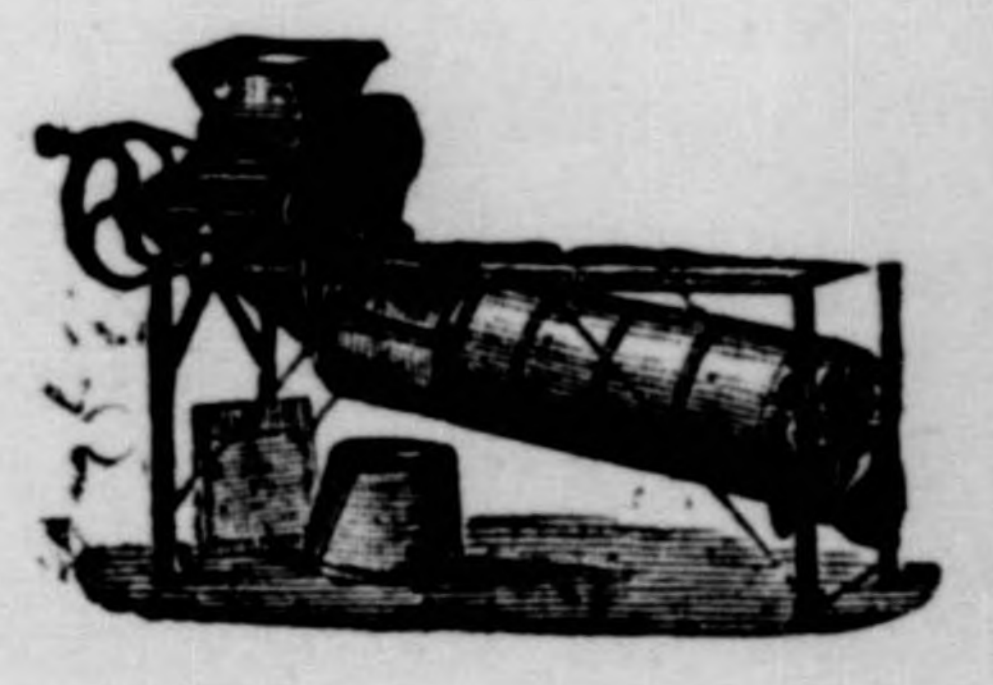
gép- és rostalemez-gyára Budapesten.

Gyár: váciútt az osztr. állam vaspálya közelében. **Raktár:** váczikörut 68. sz.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett javított gyártmányait, mint

Trieuröket változó rostával **Tisztítógépeket** szelelővel különlegességek **malmok számára** 28.466. szám alatt szabadalmazott **hármaskéket, cséplőgép-rostakat, lyukasztottés ha-**

sított lemezeket, vas, acél és horganyból, valamint mindennemű gazdaság gépek és szreket. — **Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.**